

Berg mange Gange. Jeg tror, den Slags Udtalelser snart vil vise, at han ogsaa var i Overensstemmelse med det Standpunkt, jeg har indtaget i denne Sag.

Endnu kun en eneste Bemærkning, saa skal jeg slutte. Det ærede 2det Medlem for 11te Kred (Th. Nielsen) vilde rette sine Udtalelser om det politiserende Folk til, at han vilde beklage, om det danske Folk skulde blive til et stort politiserende Folk. Denne Røttelse gør ikke Sagen bedre, nej, den gør den i mine Øjne værre. Jeg har i de senere Aar hørt megen Tale om dette, at vi skulde lade Storpolitisk fare. Men hvad vil det sige med al denne Tale om Storpolitik? Det betyder ikke andet, end at man skal lade Talen om Retsspørgsmaalet fare, Talen om dette Grundlovsforandring, Retten i Værelse; men jeg vil sige, at det vilde se sørgeligt ud for det danske Folk, om det skulde komme dertil, at det i sin Helhed lod denne Tale fare. Jeg tror, det er nødvendigt for det danske Folks Fremtid, at Retsfølelsen styrkes og befestes mere og mere, og jeg vil ønske, at det danske Folk maatte blive mere og mere storpolitiserende.

Wahen: Jeg har blot ønsket Ordet for at fremsætte et Par korte Bemærkninger i Anledning af de Udtalelser, der have været henvendte til mig. Paa Grund af Embedsgering paa Universitetet var jeg forhindret i at overvære Begyndelsen af Mødet og hørte derfor ikke nogle Udtalelser, som, efter hvad der er sagt mig, have været rettede mod mig fra det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (C. C. Andersen), men jeg antager, at de ere gaade noget i samme Retning som nogle Udtalelser, der senere fremkom fra det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Det. Hansen). Jeg skal i den Anledning kun fremhæve, at mit principale Standpunkt i denne Sag fremdeles er det, som jeg udtalte mig for ved de tidligere Behandlinger af Sagen her i Tinget, og mit Standpunkt er støttet ganske paa de samme Grunde, som jeg tidligere har fremsført. Mit principale Standpunkt ved denne Sags Behandling har altsaa været, at vi skulde følge Regeringen i Gennemførelsen af det forelagte Lovforslag med enkelte Endringer, som man maatte finde ønskelige; men jeg beklager, at jeg ikke har fundet nogen som helst Tilslutning til dette Standpunkt. Jeg staar paa dette ganske isoleret i Udvalget, men det vilde nu ikke have stræmmet mig, hvis jeg havde Følelsen af, at Stemningen her i Tinget vilde være en anden, men jeg var vis paa, at alle havde Følelsen af, at

den samme Isolation, for hvilken jeg var Genstand i Udvalget, ogsaa vilde være til Stede blandt mine Meningsfæller her i Tinget. Vil man nu spørge, hvorfor jeg ikke har stillet et Mindretalsforslag og ladet det komme til Afstemning, saa vil jeg sige dertil, at det er for Sagens Skyld og for Tingets Skyld, thi hvis det blev stillet ved Siden af dette Kompromis, var det sikkert, at det vilde falde igennem. Saa var det Standpunkt faldet, og saa var Tinget bundet ved en Afgørelse, der gaar i Retning af at forkaste Regeringens Forslag, hvad jeg vilde anse for meget uheldigt. Her foreligger altsaa et Kompromis, men det er et Kompromis, som endnu ikke er gennemført. Ganske vist har det været en væsentlig bevægende Grund for mig til overhovedet at slutte mig dertil, at det blev sagt, at der var overvejende Sandsynlighed for dens Gennemførelse, men det er ikke gennemført endnu, og hvis det ikke gennemføres, er altsaa dette Forsøg gaaet i Stykker, men dermed er Sagen ikke til Ende. Saa maa vi begynde forfra igen, og saa maa man have et nyt Standpunkt at indtage. Naar nu Mindretallets Standpunkt, som jeg formoder, i Dag bliver forkastet, er Tinget bundet til ikke at fastholde det, og saa er der, saa vidt jeg skønner, kun de to Standpunkter tilbage: Grundlovsforandring eller Gennemførelse af Grundlovens § 32, og da mener jeg, at det er ønskeligt for Tinget at have reserveret sig den Mulighed at kunne falde tilbage til Gennemførelsen af Grundlovens § 32 i Overensstemmelse med og paa Grundlag af Regeringsforslaget. Det er af disse Hensyn, at jeg ikke har fastholdt mit principale Standpunkt, men derimod har ment at burde reservere denne Mulighed, thi der var ingen anden Mulighed end at gaa med Flertallet og søge at faa Kompromis et saa godt, billigt og retfærdigt for Kjøbenhavn som muligt, hvilket det i den foreliggende Skikkelse ikke er. Jeg vil udtrykkelig fremhæve, at det er en Vret, der gøres mod Kjøbenhavn ved dette Kompromis, men naar man ikke kan faa noget bedre, gaar man til det daarlige, thi ellers udsætter man sig for slet intet at faa, og det er dog det værste af alt. Men hvis nu Kompromis et ikke gennemføres, hvis Muligheden for en Gennemførelse ikke bliver til Virkelighed, saa fastholder jeg lige som det ærede 3dje kongevalgte Medlem (Kahser), at vi ere stillede frit, og saa haaber jeg, at man, efter at Landstinget har forsøgt sig med et Kompromis, vil tage fat paa det rene, klare Grundlovsstandpunkt.